

Vergaderjaar 2007–2008

31 200 XIII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Economische Zaken (XIII) voor het jaar 2008

Nr. 79

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 september 2008

Met deze brief voldoe ik aan mijn toezegging van 26 juni jl. tijdens het Wetgevingsoverleg over het Jaarverslag en slotwet ministerie van Economische Zaken 2007 om de Kamer te informeren over de «verlengde garantie» die bedrijven tegen extra betaling aanbieden (Kamerstuk 31 444 XIII, nr. 16).

Tijdens het hierboven genoemde overleg heeft de heer De Rouwe mij een vraag gesteld over garanties die bedrijven tegen extra betaling aanbieden aan consumenten. De heer De Rouwe stelt dat deze bijkoopgarantie mogelijk een sigaar uit eigen doos kan zijn voor een consument. Aangezien het Nederlandse recht geen vastomlijnde garantieperiode kent, acht hij het niet uitgesloten dat een consument garantie bijkoopt waar dat niet nodig is.

Non-conformiteit

Nederland kent in het Burgerlijk Wetboek een uitgebreide conformiteitsregeling. De consument heeft recht op een product dat beantwoordt aan hetgeen hij mocht verwachten bij aankoop van dat product. Dit betekent een product zonder gebreken. Vertoont het product wel een gebrek, dan is er recht op herstel of vervanging. Hoe lang de consument een beroep kan doen op het recht op herstel of vervanging, hangt af van het soort product, de verwachte levensduur van het product en de uitspraken van de verkoper. Als voorwaarde om recht te hebben op herstel of vervanging geldt dat het gebrek al bij de aflevering van het product in het product aanwezig moet zijn geweest.

Soms zal het voor de consument moeilijk zijn te bewijzen dat een gebrek al bij aflevering in het product aanwezig was. Daarom is er in het Burgerlijk Wetboek een bepaling opgenomen waarin staat dat indien het gebrek zich binnen zes maanden na aflevering openbaart, er vanuit wordt gegaan dat dit gebrek al bij aflevering van het product aanwezig was. Dit betekent dat de consument gedurende de eerste zes maanden niet hoeft te

bewijzen dat het gebrek al op het moment van de aflevering bestond. Het is gedurende deze periode aan de verkoper met bewijs te komen dat de consument het gebrek veroorzaakt heeft door het product niet correct te gebruiken.

Als het product ná de eerste zes maanden een gebrek vertoont, moet de consument bewijzen dat hij het product goed heeft gebruikt en het gebrek al bij aflevering in het product aanwezig was.

Deze wettelijke regeling wordt de conformiteitsregeling genoemd. Het product moet immers conform de overeenkomst worden geleverd.

Garantie en bijkoopgarantie

Naast de wettelijke conformiteitsregeling kan de verkoper extra garantie bieden aan de consument. Dit worden de fabrieks-, leveranciers- of importeursgaranties genoemd. De fabrikant/leverancier/importeur garandeert in zo'n geval dat het product bepaalde eigenschappen bezit. Als deze eigenschappen blijken te ontbreken, is het aan de fabrikant/leverancier/importeur om aan te tonen dat dit een gevolg is van een verkeerd gebruik van het product door de consument. Voor deze garantie hoeft de consument niet extra te betalen.

In sommige gevallen wordt de consument ook een «bijkkoopgarantie» aangeboden: de consument betaalt naast het aankoopbedrag van het product een extra bedrag voor een garantie. De inhoud van deze bijkkoopgarantie verschilt per aanbieder. Meestal koopt de consument gedurende een vaste periode de bewijslast af. Dit betekent dat als het product een gebrek vertoont, de consument niet hoeft te bewijzen dat hij het product deugdelijk heeft gebruikt, maar dat hij recht heeft op herstel of vervanging. Bij sommige verkopers is de regeling uitgebreider en valt onder de bijkkoopgarantie ook een garantie tegen verlies of diefstal.

Bij duurzame goederen, bij technisch zeer ingewikkelde goederen, of wanneer de consument geen bewijslast wil dragen, kan het voor de consument aantrekkelijk zijn garantie bij te kopen.

Er *hoeft* dus geen sprake te zijn van een sigaar uit eigen doos.

Er kan wel sprake zijn van een sigaar uit eigen doos als de bijkkoopgarantie slechts beperkt is tot gebreken in producten (en geen garantie biedt tegen diefstal of verlies) en de consument ook betaalt voor de wettelijke garantie over de eerste zes maanden. Zoals hierboven omschreven wordt er, indien zich een gebrek voordoet in het product, gedurende de eerste zes maanden verondersteld dat dit gebrek al bij aflevering aanwezig was. Verder levert een bijkkoopgarantie geen voordeel voor de consument op als geen omkering van de bewijslast wordt geboden. Dan zal de bijkkoopgarantie geen aanvulling zijn op de wettelijke rechten van de consument.

Voorlichting

Ik wil ondernemers de vrijheid om extra garantie aan te bieden, niet ontnemen. De consument moet zich echter bewust zijn van zijn rechten en zich niet gedwongen voelen een garantie bij te kopen, die niets toevoegt aan de wettelijke rechten. Een bijkkoopgarantie is geen sigaar uit eigen doos als het gaat om een aanvulling op de wettelijke rechten van de consument. De verkoper moet de consument duidelijk uitleggen wat de algemene voorwaarden van de bijkkoopgarantie zijn. Ook is het belangrijk dat de consument de bijkkoopgarantie goed doorleest en bepaalt of het in zijn geval handig kan zijn extra garantie bij te kopen.

Ik wijs erop dat de verkoop van een garantie, die gepaard gaat met misleidende informatie ten aanzien van de rechten van de consument, een misleidende handelspraktijk in de zin van het wetsvoorstel oneerlijke

handelspraktijken kan opleveren (artikel 6:193c, lid 1, onder g Burgerlijk Wetboek). Dit wetsvoorstel (Kamerstukken I 2007/2008; 30 928) is thans in behandeling bij de Eerste Kamer. Na inwerkingtreding van de wet kan de Consumentenautoriteit handhavend optreden tegen ondernemers die oneerlijke handelspraktijken verrichten.

Op www.ConsuWijzer.nl, het informatieloket van de Consumentenautoriteit, de NMa en OPTA vindt de consument veel informatie over zijn rechten indien een door hem aangeschaft product gebreken vertoont. ConsuWijzer heeft ook een speciale folder uitgebracht om consumenten voor te lichten over hun rechten en plichten rondom conformiteit en garanties.

Garanties en conformiteit is één van de aandachtsgebieden van de Consumentenautoriteit. Dat was in 2007 ook al het geval. Dit jaar zal de Consumentenautoriteit zich daarnaast richten op voorlichting gericht op ondernemers, omdat ook zij op de hoogte moeten zijn van de rechten van de consument bij aankoop van een gebrekkig product.

De staatssecretaris van Economische Zaken,
F. Heemskerk